

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:
egész évre 14.40 K, félévre
7.20 K, negyedévre 3.60 K,
egy hónapra 1.20 K

Vidékre: egész évre 24 K,
félévre 12 K, negyedévre
6 K, egy hónapra 2 K

KOLOZSVÁRI HIRLAP

Szerkesztőség Mátyás ki-
rály-tér 12 szám — Tele-
fon (interurban) 637 szám
Kiadóhivatal Kossuth La-
jos-utca 10 — Telefon 549
Kéziratokat nem adunk
vissza
Egyes szám ára helyben
4 fillér, vidéken 6 fillér

XIV. évfolyam 135. szám

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
Dr. NADÁNYI EMIL

Hétfő 1913 június 9.

A Tisza-kormány megalakulása.

Visszaérkezett Tisza. — Az utolsó minisztertanács. — Az új kormány. — Báró Ghillányi Imre földmiv. min. — Az eskütétel és a bemutatkozás. — Tisza nyilatkozata — A képviselőház új elnöke. — Államtitkárváltozás. — Az ellenzék magatartása.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Tisza és a detektívek.

Tisza István gróf designált miniszterelnök vasárnap reggel érkezett vissza Bécsből. A nyugati pályaudvaron detektívek várták, akik kíséretéhez akartak szegődni. Tisza észre vette és mielőtt kocsiba szállott volna, odament hozzájuk és a következőket mondotta:

— Köszönöm eddigi szives fáradságukat. De felmentem az urakat az alól, hogy ezután engem kísérjenek. Eddig én eziránt nem intézkedtem, de most, mint miniszterelnök hivatalosan felkérem önöket erre.

A detektívek köszöntek és eltávoztak. Azonnal Boda Dezső főkapitányhoz siettek és bejelentették neki Tisza közvetlen intézkedését.

Boda Dezső még a délelőtt folyamán felkereste Tisza István grótot a fasorban levő lakásán. Tisza megismételte előtte intézkedését, úgy, hogy már a déli órákban az Andráshy-úton gyalog, minden kíséret nélkül lehetett látni a designált miniszterelnököt

Az utolsó minisztertanács.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Lukács-kormány tagjai utolsó tanácskozásra gyűltek össze a miniszterelnöki palotába. A minisztertanács előtt Lukács László hosszabb kihallgatáson fogadta Heltai Ferencet Budapest székesfőváros főpolgármesterét. A tanácskozást később a minisztertanács miatt megkellett szakítani. A Lukács-kormány utolsó minisztertanácsán a **elnem intézett folyo-
ügyeket, kitüntetések tárgyalták le.**

Az új kormány.

Illetékes helyről jelentik, hogy Tisza István gróf még tegnap délelőtt tárgyalásokat folytatott a leköszönt Lukács-kormány, valamint a Nemzeti Munkapárt vezető tagjaival. Tisza amint hogy már jelentettük és csak a miniszterelnökséget tartja meg a maga számára.

A régi kormány tagjai közül Tisza István kabinetjében okvetlenül megmaradnak: **Beöthy László kereskedelem-
ügyi: báró Hazai Samu honvédelemügyi, dr. Jankovich Béla kultusz, Balogh Jenő dr. igazságügy, Josipovich Géza horváth és dr. Teleky János. pénzügyminiszter is.**

Ellenben a földmivelésügyi miniszteri tárca új gazdát kap, amennyiben **gróf Serényi Béla távozik helyéről.**

Tisza István gróf a tegnapi napon ismételtén is kérte gróf Serényi Bélát, hogy maradjon meg a földmivelésügyi miniszterium élén, de **Serényi kijelentette, hogy morális köte-**

lességének érzi azzal a Lukács Lászlóval együtt távozni, akivel annak idején csinálták meg a Lukács-kormányt.

Tisza István Serényi Béla gróf határozott és méltánylandó álláspontja miatt a földmivelésügyi tárcát **báró Ghillányi Imrénnek**, a Nemzeti Munkapárt alelnökének ajánlotta fel, **aki azt el is fogadta.**

A belügyi tárcát a designált miniszterelnök **Sándor Jánosnak** kínálta fel, aki azonban ezidőszerint még nem döntött. Nincs kétség azonban az iránt, hogy még a mai nap folyamán el fogja fogadni.

A felség személye körüli tárcát **Báró Burián István** volt közös pénzügyminiszter elfogadta.

A végleges lista.

Az új kormány végleges listája tehát a következő:

Tisza István gróf miniszterelnök.

Dr. Teleszky János pénzügyminiszter.

Sándor János belügyminiszter.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter.

Dr. Balogh Jenő igazságügyminiszter.

Báró Ghillányi Imre földmivelésügyi miniszter

Dr. Jankovich Géza kultuszminiszter.

Báró Burián István felség személye körüli miniszter.

Josipovich Géza horvát miniszter.

Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter.

A Tisza kormány eskütétele és bemutatkozása.

Tisza István gróf és minisztertársai ma este Bécsbe utaznak. Holnap délelőtt kihallgatáson jelennek meg a király előtt és nyomban esküt is fognak tenni.

Az új kormány tagjai még holnap vissza is fognak térni Budapestre és minden valószínűség szerint már **szerdán**, de esetleg csak **csütörtökön** befognak mutatkozni mindkét házban.

A Nemzeti Munkapárt hangulata.

Az országos Nemzeti Munkapárt körhelyiségében tegnap este

nagy lelkesedés volt. Mikor Lukács László megjelent, percekig tapsolták és éljeneztek. Kevéssel 7 óra után érkezett meg Tisza István gróf, akit a párt tagjai leirhatatlan lelkesedéssel fogadtak. Több mint egy negyed óráig tüntettek mellette és szünni nem akaróan éljeneztek.

Végre Tisza szóhoz jutott és annyit mondott:

— *Ha azt akarjátok, hogy éljek, támogassatok becsületesebben, hazafias törekvéseimben.*

Tisza István nyilatkozata.

Tisza István gróf ezután kijelentette, hogy meglepte őt a király jó színe, egészsége és teljes politikai tájékozottsága. **A felség — mondotta — jól ítéli meg a helyzetet. Informálva van mindenről. Ismeri a Lukács Déry pör minden részletét. És helyes színben látja az ellentét egész mostani szereplését.**

Egy csoportban megkérdezték Tiszát, hogy mi igaz arról a vasárnapi lapokban említett dologról, hogy a **mandátum fontos javaslatot a képviselőházban lefogja tárgyalatni.**

Tisza egész határozottsággal hangoztatta, hogy ennek a hirnek semmi alapja sincsen. A mandátum fentijavaslat beterjesztése mese beszéd. Nem szándéksom — mondotta — semmi erélyesebb fellépésnek. Programot fogok adni, egy néhány javaslatot lefogunk tárgyalni és aztán nyári szünetet kap a parlament. Őszig pedig sok minden megváltozhat.

Az államtitkárváltozás.

Az államtitkárok közül csak **Jakabffy Imre** belügyi és báró **Kazy József** földmivelésügyi távoznak. Hogy kik lesznek az utódok az egyelőre még kétséges. A belügyi államtitkárságok újabb **Domahidy Elemér** debreceni főispánt emlegetik. A földmivelésügyi államtitkári állást Báró Papp Bélának az Alternist bank vezérigazgatójának ajánlják fel, aki azonban aligha fogja az Alternisti bankot otthagyni. **Jeszenszky Sándor feltétlenül megmarad állásában.**

A szövetkezett ellenzék álláspontja.

A szövetkezett ellenzék az első pillanatban nagy konsternációval fogadta **Tisza István** gróf kinevezését. Vannak azonban igen sokan, akik intim körben hangoztatják, hogy miután Lukács László miniszterelnök és Tisza István gróf házelnök eltávoztak helyükről be kell várni Tiszának a miniszterelnöknek a **programmját és magatartását.**

A szövetkezett ellenzék ezidőszerint azon az állásponton van, hogy Tisza István gróf bemutatkozásán semmiféle alakban nem vesz részt a képviselőházban.

Az „Est” utcai árusításának betiltása

Az „Est” című budapesti újság utcai elárusítását a belügyminiszter tudvalevőleg tegnap az egész ország területére betiltotta. Lukács László erre vonatkozólag tegnap a pártkörben kijelentette, hogy amíg őt az „Est” napról-napra legazemberezte, addig az ellen semmit sem tett. De most, hogy a Gerő-ügygyel kapcsolatosan **lázító közleményeket** bocsát napvilágra, kénytelen vele szemben erélyesebb eszközökhöz nyulni.

Ugy tudják azonban, Tisza István gróf a kolportázs jogot vissza fogja adni, valamint intézkedni fog, hogy a kereskedelemügyi miniszter a pályaudvarokról kitiltott lapok újraárusítását megengedje.

A képviselőház elnöksége.

Tisza István grófnak miniszterelnökké történt kinevezésével le kell köszönnie a képviselőház elnökségéről. Beöthy Pál alelnöknek elnökké választása még nem befejezett dolog. Tegnap

Báró Talián Béla nevét kezdték az elnöki állásra hangoztatni. — Ma reggel pedig az a terv merült fel, hogy esetleg

Dr. Jankovich Béla kultuszminisztert kellene megválasztani. Ha ebben történnék a nap folyamán megállapodás, akkor a kultuszminister

Báró Rosner Ervin volt fiumei kormányzó lenne, ki tudvalevőleg a multban jogakadémiai tanár is volt.

Négyezer távirat.

Tisza István miniszterelnök az ország minden részéből tegnap óta mintegy 4000 üdvözlő táviratot kapott.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. Kolozsvárt, Mátyás kir.-tér 32. (Saját ház.)

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat visszafizeti felmondás nélkül.

Leszámitol váltókat, utalványokat, járadékokat, checheket, kisorsolt értékeket stb.

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt és már meglevő drága kamatozású kölcsönöket konvertál előnyös feltételek mellett a kolozsvári telekkönyvi hatóság területében levő kisebb földbirtokokra.

Törlesztéses kölcsönöket folyósít előnyös feltételek mellett 10-től 40 évig terjedő időre épülő vagy kész kolozsvári házakra és erdélyi birtokokra.

Konvertál már meglevő kölcsönöket kedvező feltételek mellett.

Értékpapirokat és idegen pénznemeket elad, vásárol, előleget ad folyószámlán előre meghatározott időre.

Értékpapirokat, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését (nyitott levél) díjtalanul elvállalja. **Díjmentesen bevált** szelvényeket és elvállalja sorsjegyek revízióját.

Kibocsájt utalványokat, checheke t hitleveleket bármily külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját zárjai alatt tűz- és betörésmentes pánccs szekrényeket. Safe deposits

Nagyobb ládába csomagolt és a fél pecsétjével ellátott ezüst- és aranyemüek vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őrzettek.

M. kir. osztálysorsjáték főelárusító helye.

— Hivatalos órák: reggel 1/2 9-től délután 1/2 1 óráig. —